

SPECJALNOŚĆ A1

ARCHITEKTURA IDEI

koordynator: prof. dr hab. inż. arch. **Ewa KURYŁOWICZ**

limit miejsc **25**

POWODY I CELE UTWORZENIA

Ścieżka „Architektura Idei” jest skoncentrowana na zbudowaniu związków projektowania architektonicznego i towarzyszącej mu teorii tak, by umieć umiejscowić siebie jako projektanta w obliczu wielości tendencji, koncepcji, trendów i wartości obecnych we współczesnej architekturze. Przez trzy semestry studiów magisterskich dokonujemy tego przede wszystkim organizując projektowanie wokół uporządkowanej teorii, co pomaga w formułowaniu:

- indywidualnych koncepcji autorskich
- ich argumentacji
- ich komunikacji

Zajęcia prowadzą architekci – praktycy z umiejętnością naukowej refleksji, popartej dokonaniem teoretycznymi. Stwarza to warunki dla niezbędnej symbiozy doświadczeń, umiejętności i ostrożności koniecznej do współpracy pozbawionej dominacji, a opartej na wiedzy i szacunku.

Bez idei, która hierarchizuje zauważone w danym zadaniu architektonicznym problemy, nie sposób wyjaśnić kolejnych decyzji projektowych. Bez żywych relacji teorii i praktyki nie stworzymy prawdziwie niezależnych i autonomicznych projektów. Bez odniesienia do wartości łatwo utracić z pola widzenia człowieka – będącego miarą i celem naszych działań.

Prowadzimy projekty, gdzie wypełniamy termin „Idea” treściami, które są znaczące i nie stanowią dodatku dopisywanego do opisu projektu post factum, a są tak początkiem jak i końcem świadomego procesu budowania koncepcji.

STRUKTURA MERYTORYCZNA

Po ukończeniu studiów w ramach tej ścieżki studenci (tki) mają być wyposażeni (one) w wiedzę i umiejętności pozwalające na projektowanie indywidualne, świadome i oparte na współczesnej teorii. Zajęcia są skierowane na kształcenie umiejętności zaprezentowania swojego projektu z odpowiednią argumentacją akcentującą wartości i ich hierarchię, problemy danego zadania w sposób komunikatywny tak poprzez środki wizualne, jak też przez zakres i logikę komponentu teoretycznego.

PROGRAM SPECJALNOŚCI

Program specjalności obejmuje wykłady, seminaria oraz zajęcia projektowe w ramach oferowanych projektów, wg złożonej oferty wraz z opisem.

PRZEDMIOTY REALIZOWANE W RAMACH SPECJALNOŚCI (SYLABUS)

SEMESTR I MGR

PROJEKT: ZABUDOWA UZUPEŁNIAJĄCA W KONTEKŚCIE ŚRÓDMIEJSKIM
(**J.Wacławek** , **G.Stiasny**)

Zabudowa uzupełniająca traktowana jest jako rozwiązanie problemów miasta i przestrzeni pozamiejskiej poprzez uzupełnienie istniejących elementów nowymi funkcjami, nowym programem i nową estetyką.

Tematem jest więc zmierzenie się z problemami poszukiwań rozwiązań architektonicznych i form odpowiednich dla problemów współczesnej cywilizacji technologicznej. Na zajęciach będzie trzeba opracować trzy krótkie projekty. Dotyczyć będą następujących bloków problemowych:

- architektura – ochrona przed cywilizacją i jej globalnymi skutkami ochrona przed hałasem - rozwinięcie arch. osłon akustycznych dróg; ochrona przed zmieniającym się klimatem - np. domy pływające itp.
- architektura bez ludzi - korytarze i przejścia ekologiczne jako architektura
- recykling architektury - wykorzystanie nieudanych inwestycji (np. przebudowa tunelu pod Wisłostradą), przekształcenia obiektów nieskończonych (np. „szkieletory” wysokościowe)

Zadaniem studenta będzie analiza problemu w skali miasta/kraju/kontynentu/świata. Zdefiniowanie problemu i stworzenie propozycji nowego programu/funkcji/estetyki dla w. wym. przykładowych obiektów. Przykładowe rozwiązanie projektowe jako przygotowujące problematykę i ścieżkę naukową do dyplomu magisterskiego.

SEMESTR II MGR

WYKŁADY: ARCHITEKTURA IDEI

(R. Achramowicz, G. Stiasny, P. Grodzicki, T. Olszewski)

Pierwsza seria wykładów odnosi się do świata idei w architekturze: współczesnych, przeszłych i przyszłych. Jest zaproszeniem do dyskusji na tematy:

1. Sens i bezsens idei: czym są i po co nam one?
2. Idea :człowiek dla człowieka , człowiek dla architektury, człowiek dla samego siebie
3. Akcja – reakcja. Dialektyczne meandry architektury XX wieku
4. Idea: człowiek dla człowieka, człowiek dla architektury, człowiek dla samego siebie
5. Praktyczni teoretycy: inflacja idei od Corbusiera do BIG'a
6. Komunikatywna funkcja architektury
7. Obraz jako nośnik znaczenia
8. Utopia i utylitaryzm – wybrane źródła idealizmu architektonicznego
9. Od krytycznej rekonstrukcji do marketingowej symulakry
10. Diagramy jako narzędzie reprezentacji w architekturze, cz.1
11. Diagramy jako narzędzie reprezentacji w architekturze, cz.2
12. Wirtualność dziś - utopia, wizjonerstwo czy rzeczywistość
13. Zagadnienia autorstwa, twórczości i procesu twórczego w różnych sztukach projektowych
14. Efemeryczna materia światła i jej znaczenie w architekturze
15. TEST

SEMINARIUM: BAZA + ALTERNATYWA RZECZYWISTOŚCI

(J. Waclawek, G. Stiasny, P. Grodzicki)

Seminarium składa się z dwóch części:

BAZA (P. GRODZICKI)

Seminarium BAZA jest dedykowanym elementem programowym studiów magisterskich rozumianych jako łączenie biegłości praktycznej z teoretyczną w realizacji wyzwań w eksperymentalnych obszarach wymagających budowania konstrukcji myślowych i projektowych od podstaw. Zadaniem BAZY jest badawcze, teoretyczne, filozoficzne wsparcie i rozszerzenie świadomego procesu projektowego prowadzonego w ramach projektu „Konfrontacje”, stymulowanie własnego rozwoju studentów, integrowanie interdyscyplinarnej wiedzy wokół architektury. Inspiracją tego podejścia jest rozdział pierwszy „O Architekturze...” Witruwiusza: „Wiedza architekta łączy w sobie wiele nauk i różnorodnych umiejętności...”. Jest, podążając za

stwierdzeniem Bernarda Tschumiego, budowaniem architektury jako „formy wiedzy”, a nie tylko „wiedzy o formach”.

Seminarium ma charakter badawczy, interaktywny, organizowane jest na wzór sesji naukowej, panelu dyskusyjnego. Tematyka obejmuje cztery obszary:

- hybryda, hiperstruktura, człowiek - nowe środowisko – tematy związane z problemem badawczym projektu architektonicznego
- metoda architektury
- definiowanie architektury
- centrum, pogranicza, ekstrema, mutacje architektury

Wśród omawianych wspólnie zagadnień znajdują się między innymi: aspekty życia – obszary zmiany; metabolizm miasta i architektury; porządek i chaos; allometria w architekturze; idealne miasto, dom środowisko; metoda naukowa - projekt jako hipoteza; memetyka architektury.

Seminarium kończy napisanie eseju teoretycznego w formie artykułu naukowego.

ALTERNATYWA RZECZYWISTOŚCI (J. WACŁAWEK, G. STIASNY)

Seminarium ma na celu poszukiwania w zakresie nowych form architektury towarzyszących wyzwaniom świata w XXI wieku. Zadaniem dwu lub trzyosobowych zespołów studenckich jest przedstawienie alternatywnej propozycji lub teoretycznej wizji zagospodarowania przestrzeni dla wybranych, problemowych lokalizacji warszawskich, wyszukiwanych wspólnie przez prowadzących i studentów oraz implantacja w tych miejscach form, budynków, współczesnych programów w zakresie zarówno społecznym jak i komercyjnym (handel, usługi, bud. mieszkalne). Seminarium ma na celu wstępne określenie problematyki służącej jako podstawa do kształtowania tematów przyszłych prac dyplomowych magisterskich.

Spis zagadnień:

1. Metodyka rozpoznawania problemów przestrzennych
2. Multi dyscyplinarna analiza obszaru jako narzędzie pracy architekta
3. Opis – inwentaryzacja i jego prezentacja – kształtowanie podstaw do logicznej budowy projektu
4. Analiza istniejących projektów rozwiązań jako podstawa do kształtowania indywidualnych alternatyw projektowych
5. Propozycje rozwiązań alternatywnych – kształtowanie kreatywności jako narzędzia pracy architekta
6. Wybór pomiędzy alternatywami – poszukiwanie rozwiązań najbliższych ideałowi
7. Kształtowanie indywidualnej postawy twórczej
8. Teza i antyteza – kształtowanie projektu wobec przewidywanych pozycji jego adwersarzy
9. Prezentacja jako narzędzie pracy architekta – siła argumentu, siła postawy twórczej
10. Krytyka i kształtowanie logicznych reakcji na nią
11. Dyskusja publiczna – retoryka wypowiedzi, metody prowadzenia dialogu
12. Metodyka akumulacji wniosków z dyskusji
13. Metody wykorzystania i poszerzania wiedzy w wyniku dyskusji publicznej
14. Metodyka obrony własnej postawy twórczej
15. Synteza doświadczeń indywidualnych i społecznych w pracy architekta

PROJEKT: KONFRONTACJA

(P. Grodzicki, M. Goncikowski, T. Olszewski)

W skrócie: oczekiwana jest koncepcja projektowa **NOWEGO środowiska**, inspirowana **WIELKIMI IDEAMI architektury**, uwzględniająca **przyszłość** (5-10 lat) – **ZMIANĘ**, środowiska „**3.0**” w swych **FUTURYSTYCZNYCH** antycypacjach, jednak nie odcinającego się od **HISTORII** jako źródła, tworzącego **SYSTEM ARCHITEKTURY**, wciąż jednak głęboko skoncentrowanego na **CZŁOWIEKU** jako mierze ostatecznej.

Projekt eksperymentalno-badawczy zorientowany na eksplorację zagadnień z pogranicza idei i praktyki architektonicznej, ich historii i przyszłości, wysokiej technologii i najbardziej podstawowych potrzeb. Jednym z celów zadania jest osobista KONFRONTACJA – przez praktykę i doświadczenie - z wielkimi ideami i ideałami, filozofią, wyzwaniem architektury, integrowanie ich we własnym działaniu projektowym w wymiarze współczesnym, futurystycznym, jak i historycznym.

Zadanie projektowe jest corocznie modyfikowane w ramach szerszego programu badawczo-dydaktycznego prowadzonego od kilku lat. Każdorazowo motywem przewodnim jest jedna ze znanych wielkich historycznych idei, która staje się wyzwaniem do zdefiniowania nowej struktury architektonicznej odpowiadającej dynamicznym zmianom stylu życia wywołanym rozwojem cywilizacyjnym i technologii.

Obiektem zainteresowania są:

- architektoniczne nowe środowisko przyszłości – wpływ szeroko rozumianych zmian technologicznych i cywilizacyjnych na definiowanie struktury architektonicznej
- struktura architektoniczna jako całościowe środowisko obejmujące wszystkie funkcje miasta (miasto w pigułce)
- idealny budynek, idealne środowisko
- człowiek jako centralne odniesienie architektury
- hybryda – architektura jako koegzystencja i synergia programów
- hiperstruktura – architektura jako system, architektura skal większych niż budynek

SEMESTR III MGR

WYKŁADY: WSPÓŁCZESNA TEORIA ARCHITEKTURY

(E. Kuryłowicz, M. Goncikowski, G. Stiasny)

Druga seria wykładów koncentruje się wokół zagadnień współczesnej teorii architektury. Jej celem jest zaznajomienie z warsztatem współczesnej teorii architektury i z opisującej ją literaturą tak periodykami jak i książkami .

Obejmuje tematy:

1. Współczesna teoria architektury - specyfika i pojemność pojęcia.Cz.1
2. Współczesna teoria architektury - specyfika i pojemność pojęcia Cz. 2
3. Koncepcje teorii historycznej – główne nurty, geneza, konsekwencje dla współczesności
4. Krytyka architektoniczna – standardy oceny i uzasadnienia
5. Architektura przemysłowa a architektura użyteczności publicznej jako ilustracja transferu znaczeń – cz. 1
6. Architektura przemysłowa a architektura użyteczności publicznej jako ilustracja transferu znaczeń – cz. 2
7. Obraz architektury i architektura obrazu
8. Relacje między sztuką filmu i architekturą .Spotkanie architektury i filmu na przykładzie wybranych aspektów budowy dzieła.
9. Sytuacja architektury po pierwszej dekadzie 21 wieku –Zacieranie granic między dyscyplinami sztuki oraz przesuwanie granic i ekstremalność rozwiązań jako wyróżnik architektury 21 wieku – cz. 1
10. Sytuacja architektury po pierwszej dekadzie 21 wieku – zacieranie granic między dyscyplinami sztuki oraz przesuwanie granic i ekstremalność rozwiązań jako wyróżnik architektury 21 wieku cz. 2
11. Reprezentacja w architekturze – teorie Komunikacyjna rola architektury – znaczenie, komunikat, przekaz, symbol. Reprezentacja i komunikacja architektoniczna w świetle wpływu kultury masowej w tym kultury pop. Diagramy i ich rola w reprezentacji .
12. Wyzwania przyszłości
13. Zgłoszenie i omówienie wybranych przez słuchaczy pozycji bibliograficznych cz.1
14. Zgłoszenie i omówienie wybranych przez słuchaczy pozycji bibliograficznych cz.2

15. TEST

Dwa spotkania wykładowe poświęcone są relacjonowaniu przez słuchaczy wybranych pozycji z zaproponowanej bibliografii – książki oraz jej autora /ów z komentarzem prowadzącego (13, 14)

SEMINARIUM: IN NOWACJA

(E. Kuryłowicz, R. Achramowicz, P. Kudelski)

Program seminarium zawiera zestaw zagadnień z których część jest stała, część zaś jest związana z problemem projektowym projektu In Nowacja oferowanego w tym samym semestrze, razem tworząc studio In nowacja.

Zagadnienia stałe:

- Jakość architektury – zakres pojęcia, zastosowanie
- Koncepcja - pojęcie, stosowanie w projektowaniu architektonicznym
- Idea w architekturze
- Tożsamość w architekturze
- Znaczenie w architekturze
- Krytyka architektury: podstawowe podejścia krytyczne (aktywistyczne, historyczne, symboliczne)
- Zasady opracowania rozprawki teoretycznej (łącznie z opracowaniem konspektu i zasadami tworzenia bibliografii i opracowania edytorskiego (przypisy)

PROJEKT WYBIERALNY

(E. Kuryłowicz, R. Achramowicz, P. Kudelski)

Część studio In nowacja j.w.

ZASADY APLIKACJI

1. Studenci aplikujący na A1 składają portfolio projektowe do 13 stycznia 2017r. w pokoju 221 lub w sekretariacie Zakładu.
2. Do 31 stycznia 2017r. pracownicy Zakładu (w wyznaczonej komisji) podejmują decyzję odnośnie grupy studentów zaakceptowanych na A1.
3. Finalna weryfikacja studentów na A1 następuje w drugiej połowie lutego 2017, na podstawie informacji pochodzących z Dziekanatu.